

ՍԱՐԿԱՎԱԳԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու ավանդության համաձայն, բոլոր հոգևոր հաստատություններում և դպրեվանքերում, Ս. Ստեփանոսի տոնի ոգեկոչման օրը, ավարտական լսարանի սաներն ու եկեղեցականներ այլ ծառայողներ ստանում են սարկավագական ձեռնադրություն՝ սպասավորելու մեր Մայր Եկեղեցու և սեղանին:

Սակայն այս տարի, անհրաժեշտության թելադրանքով, ավելի վաղ կատարվեց այդ նվիրական ձեռնադրությունը:

Այսօր, սեպտեմբերի 15-ին, Խաչվերացի մեծ տոնին, հավատացյալների խոտներամ բազմությունը, հավաքված Մայր տաճարի դարավոր կամարների տակ, անհամբերությամբ սպասում էր և պատարագի հոգեպարար արարողությանը:

Առավոտյան ժամը 10-ին Մայր տաճարի Ավագ խորանի վրա սկսվեց տոնական և պատարագը: Օրվա մեծ տոնի առիթով և պատարագ էր մատուցում Մայր Աթոռի դիվանապետ գերշ. Տ. Ներսես արքեպս. Պողոսյանը:

Պատարագի սրբազան արարողությունը շարունակվեց մինչև «Զի ողորմած և մարդասէր ես Աստուած» աղոթքը, որից հետո սկսվեց հոգևոր ճեմարանի տասը սաների սարկավագական ձեռնադրությունը՝ ձեռամբ պատարագիչ սրբազան հոր և խարտավիլակությամբ ճեմարանի փոխտեսուչ Տ. Միքայել վրդ. Աջապահյանի:

Նորընծաներն իրենց կիսասարկավագական կոշումը ստացել էին մախորդ օրը, սեպտեմբերի 14-ին: Նույն օրը տեղի էր ունեցել ման հոգևոր ճեմարանի 60 սաների դպրության չորս աստիճանների տվչության արարողությունը:

Նորրևմա սարկավագները ծնկաչոք բարձրանալով ս. խորան, ձեռքները վեր բարձրացնելով հրաժարվեցին աշխարհիկ կյանքից:

Այդ նույն պահին դարաց դասը «ի լուր ժողովրդեան» երգեց «Աստուածային և երկնաւոր շնորհ» հոգեհույզ ու սրտառու շարականը, որով մեր երկնավոր Տիրոջից հաջեցին աստվածային շնորհ և հոգևոր ներշնչում նորրևմաների համար:

Ձեռնադրող սրբազանը մեր սուրբ Հայրերի աղոթքների ընթերցումից հետո, նորրևմա սարկավագներին օրհնությամբ իրավունք շնորհեց կրելու սարկավագության խորհրդանիշ ուրարը, Ս. Ավետարանի ընթերցումը և Ս. Խորանի սպասավորության համար անհրաժեշտ այլ իրավունքներ:

Հետ ձեռնադրության պատարագիչ Տ. Ներսես արքեպս. Պողապալյանը, շնորհավորելով նոր ձեռնադրյալներին, հավուր պատշաճի քարոզ խոսեց.

ՆԵՐՍԵՍ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՊՈԶԱՊԱԼՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ

«Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ». ամեն:

«Փայտ կենաց, որ փոխանակ մահացու պտղոյն զՔրիստոս պտղաբերեցեր»:

«Կենաց փայտ (կյանքի ծառ), մահացու պտուղ տալու փոխարեն Քրիստոսին պտղաբերեցիր»:

Սիրելի՛ հավատացյալներ,

Այսօր Հայաստանյայց Եկեղեցին տոնում է իր հինգերորդ տաղավարը՝ Խաչվերացի հիշատակը: Այս կիրակին նվիրված է Քրիստոսի փրկարար, քաղհարար խաչափայտի փառաբանությանը: Այս կիրակին Քրիստոսի խաչափայտին նվիրված տոների մեջ ամենահատկանշականն է, որովհետև այս տոնը գերությունից խաչի վերադարձի, նրա բարձրացման, վերացման և փառաբանության պատմական հիշատակին է նվիրված: Խաչվերացի տոնի պատմական հիմքը հետևյալն է. 7-րդ դարի սկզբին Խոսրով պարսից շահը բանակ է կազմում և հարձակվում Բյուզանդական կայսրության վրա: Իր սկզբնական հաջողություններից քաջալերված՝ նա իր զորքերը ուղղում է դեպի Պաղեստին և Երուսաղեմ: Երուսաղեմը գրավելով՝ մեծ թվով գերիներ է վերցնում, և աքսորում նրանց: Եվ որպեսզի քրիստոնյա Բյուզանդիայի կրոնական զգացումները վիրավորի, գերեվարում է նաև Քրիստոսի խաչափայտը, որը չորրորդ դարի սկզբին Կոստանդին մեծ կայսեր մոր՝ Հելիենի ձեռքով գտնվել և պաշտամունքի առարկա էր դարձել բոլոր քրիստոնյաների համար:

Պարսից շահի կողմից Քրիստոսի խաչափայտի անգութ գերեվարությամբ քրիստոնյաների ատելությունը պարսից հանդեպ սաստկանում է: 18 տարիներ հետո միայն բյուզանդական զորքերը, հայկական բանակի օգնությամբ, կարողանում են պարսիկներին հարված տալ, ապա փոխադարձ համաձայնությամբ ետ վերցնել գերեվարված խաչափայտը: Գերությունից ազատագրված խաչափայտը, ուրախությամբ և ցնծությամբ Հայաստանից Բյուզանդիոն և ապա Երուսաղեմ են տեղափոխում:

Խաչվերացի տաղավարի տոնախմբության օրը, կեսօրից հետո, մեր Եկեղեցին հատուկ մի տոնախմբություն ունի թափորով, դա նվիրված է գերությունից հետո Քրիստոսի խաչափայտի՝ Հայաստանից անցկացման հի-

շատակին: Այսօր ևս, Խաչվերացի երեկոյան, հանդիսավոր թափորով խաչափայտի մասունքը կրող արծաթապատ արեգակնակերպ ճանաչելի Ս. Էջմիածնում պահված, ռեհանով և ծաղիկներով պարուրված, հատուկ շարականներով, աղոթքներով և Ս. Ավետարանի ընթերցմամբ դուրս է բերվում վանքի շրջափակ, և դրանով օրհնվում են աշխարհի չորս կողմերը: Քրիստոսի խաչափայտը կրող նշանով խաչակնքվում է արևելքը, արևմուտքը, հյուսիսը և հարավը՝ սեր և միաբանություն, առատություն և խաղաղություն բաշխելով և օրհնելով երկիրն ու բնակչությունը:

Սիրելի հավատացյալ քույրեր և եղբայրներ, խաչը հին աշխարհի համար պատժի և մահվան գործիք էր: Մահվան դատապարտվածներին խաչ էին բարձրացնում և սպանում: Քրիստոսի խաչելությամբ, նրա անմեղ արյան հեղումով խաչի վրա, այդ մահվան անարգ ու սարսափ ազդող գործիքը Գողգոթայի բարձունքին դարձավ փրկության և հաղթանակի, հավատի և հույսի խորհրդանշան, ինչպես Հին Կտակարանում Նոյան փայտակերտ տապանը դարձել էր մարդկային ցեղի փրկության և հավետ ապրելու և գոյատևելու խորհրդանշան:

Ջրհեղեղից մարդկությունը ազատվեց Արարատի բարձունքը հասած ու բազմած Նոյան տապանով: Փրկության այդ փայտակերտ լաստը, իր կառույցով և խորհրդով, նման է Քրիստոսի խաչափայտին՝ հորիզոնական և ուղղաձիգ փայտերից կազմված: Ուղղաձիգն Աստուծո շնորհն է երկնքից հավիտենապես և առատաբաշխ կերպով մեզ տրվող, իսկ հորիզոնականը՝ մարդկության ձգտումը զԱստված ճանաչելու և փրկության միջոցները որոնելու դարերի ընթացքում: Քրիստոսի զոհագործությամբ, նրա անմեղ արյան հեղումով է, որ ուղղաձիգը (աստվածայինը) և հորիզոնականը (մարդկայինը) իրար են հանդիպում խաչափայտի վրա, և դրանից ծնվում է հաշտությունը Աստուծո և մարդկության միջև: Այդ երկու բևեռները իրար են հանդիպում խաչի ձևով: Քրիստոսի զոհողությամբ մարդկությունը գտնում է իր իսկական Տերը և Աստվածը: Այսպիսով նոր ուխտ է կնքվում և նոր ժողովուրդ, որ հավատացյալների հոտն է, որը ճանաչում է իր Տիրոջ ձայնը և լսում նրա հրավերը:

Եզրափակելով՝ խաչը մեզ համար դառնում է «ծառ կենաց», որ փոխանակ մահացու պտուղ տալու, պտղաբերում է Քրիստոսին՝ մահվան և աշխարհի սադրանքներին հաղթողին և մարդկության փրկչին: Այդ խաչով մենք խափանում ենք չարը, դեմ ենք դնում սատանայի որոգայթներին, մենք մեզ խաչակնքում և զորացնում ենք, նրանով զարդարում մեր եկեղեցիներն ու տները, նրանով կնքում մեր երեխաներին, նրանով պսակվում, նրանով դրոշմվում և նրանով էլ գերեզման իջնում՝ հավիտենական կյանքի հույսով:

Այսօր դուք վկաները դարձաք հոգևոր ճեմարանի հարկի տակ անած ու հասակ առած տաաը երիտասարդների սարկավագական ձեռնադրության: Նրանք իրենց երիտասարդ կյանքերը բերին՝ իբրև ընծա նվիրելու Եկեղեցուն: Նրանց ուսերի վրա մենք ուրար դրեցինք խաչի խորհրդանիշով, իբրև պաշտոն և պարտականություն՝ ծառայելու համար Հայաստանյայց Եկեղեցուն և հայ ժողովրդին: Այն անհատը, որը իր խաչը կրելու գիտակցությունն ունի, նա իր պարտականությունը կյանքի պահանջների հանդեպ լիովի կկատարի, իսկ այն անձը, որը չի գիտակցում այդ, նա օգուտ տալ չի կարող իր ազգին և իր շրջապատին: Մեր սրտագին մաղթանքն է, որ նորընծա այս սարկավագները հոգևին նվիրվեն իրենց ծառայությանը և արժանի լինեն ավելի բարձր աստիճանների և պաշտոնների:

Կա նաև ամեն մեկ ոչ հոգևորական անհատի համար իր խաչը կրելու գիտակցությունը: Կյանքում ամեն մեկ քրիստոնյա անհատ իր խաչը ունի իր ուսի վրա դրված: Դա ընտանիքի, ընկերների, ազգի և հայրենիքի հանդեպ ծառայության, նվիրումի գիտակցությունն է: Ամեն մեկ գիտակից հայի ուսին, այս օրերին հատկապես, դրված է մի խաչ՝ ծառայության, զոհողության, հայրենասիրության և մարդասիրության: Ամեն անհատի համար իր խաչի ծանրությունն այն չափով է, ինչ չափով որ նա անդրադառնում է իր վրա դրված պարտականությանը: Համարձակվում եմ ասել այս սուրբ խորանի առաջ, որ այն երիտասարդները, որոնք այս օրերին սուրբ պարտականություն են ստանձնել պաշտպանելու Հայաստանի սահմանները, Արցախում հայ ժողովրդի զավակներին, նրանք անտարակույս գիտակցորեն իրենց ուսերի վրա կրում են պարտականության խաչը, խաչը Քրիստոսի: Որքա՞ն մենք պարտական ենք այդ երիտասարդներին:

Սիրելի հավատացյալներ, խաչակնքումը թող ձևական և մեքենական մի շարժում չլինի մեզ համար, այլ խաչակնքումով անդրադառնանք այն մեծ զոհողությանը, որ եղավ Քրիստոսին, մեր մեղքերի քավության և թողության համար: Այսօր վերստին բարձրացնենք՝ երկար գերեվարությունից հետո ազատագրված Ս. Խաչը մեր աշխարհում, և աղոթենք, որ այն լինի բոլորիս ապավեն, պարտականության գիտակցության և զոհողության միջոց: Թող խաչի լուսանճանն ճշանք բաց անի նոր ուղիներ և նոր հորիզոններ մեր կյանքի շփոթ այս օրերին:

«Սուրբ Խաչն օգնական հաւատացելոց, ախոյեան և կնիք յաղթող ընդդէմ թշնամոյն, եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք». ամեն:

Հաջորդ օրը, սեպտեմբերի 16-ին, նորընծա սարկավագները, գլխավորությամբ ճեմարանի վերատեսուչ գերշ. Տ. Ներսես արքեպս. Պողոսյանի և Մայր տաճարի լուսարարապետ գերշ. Տ. Հուսիկ արքեպս. Սանթրոյանի, առաջնորդվեցին Ամենայն Հայոց Հայրապետի մոտ: Նորին Սրբությունն ուրախությամբ ընդունեց իր հոգևոր զավակներին, շնորհավորանքի ու բարեմաղթության խոսք ասաց, օրհնեց նրանց հոգևոր ծառայության ուխտը և մաղթեց, որ Ս. Ստեփանոս Նախավկայի օրինակով հաստատ մնան իրենց հավատքի մեջ և լինեն Հայ Եկեղեցու արժանի սպասավորները:

ԱՐԹՈՒՐ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ծնվել է 1968 թ. հոկտեմբերի 2-ին Երևան քաղաքում:

1975—1985 թթ. սովորել և ավարտել է Աբովյանի շրջանի Գեղադիր գյուղի միջնակարգ դպրոցը:

1985—1986 ուս. տարում ընդունվել է Ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարան:

ՀԱՄԼԵՏ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՄԵՀՐԱԲՅԱՆ

Ծնվել է 1967 թ. հուլիսի 27-ին Թեհրանում (Իրան):

Մեկ տարի տեղի հայկական դպրոցի նախակրթարանում սովորելուց հետո, 1974 թ. ընտանիքով ներգաղթել են Մայր Հայրենիք և բնակություն հաստատել Էջմիածին քաղաքում:

1974—1984 թթ. սովորել և ավարտել է Էջմիածնի հմր. 10 միջնակարգ դպրոցը:

1985—1986 ուս. տարում ընդունվել է Ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարան:

1986—1988 թթ. ծառայել է Խորհրդային բանակում, որից հետո շարունակել ուսումը հոգևոր ճեմարանում:

ԱՀԱՐՈՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ԽԱԶԱՏՐՅԱՆ

Ծնվել է 1968 թ. մարտի 25-ին Մարտունու շրջանի Ծովինար գյուղում:

1975—1985 թթ. սովորել և ավարտել է տեղի միջնակարգ դպրոցը:

1985—1986 ուս. տարում ընդունվել է Ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարան:

1986—1988 թթ. ծառայել է Խորհրդային բանակում, որից հետո շարունակել ուսումը հոգևոր ճեմարանում:

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՏԵՐՏԵՐՅԱՆ

Ծնվել է 1968 թ. հունիսի 22-ին Իրանում: Նույն թվականին ընտանիքով ներգաղթել են Մայր Հայրենիք և բնակվել Արարատի շրջանի Լուսառատ գյուղում:

1975—1985 թթ. սովորել և ավարտել է տեղի միջնակարգ դպրոցը:

1985—1986 ուս. տարում ընդունվել է Ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարան:

1986—1988 թթ. ծառայել է Խորհրդային բանակում, որից հետո շարունակել ուսումը հոգևոր ճեմարանում:

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՍԱՐԳԻՍՅԱՆ

Ծնվել է 1968 թ. օգոստոսի 15-ին Դամասկոսում (Սիրիա):

Նախնական կրթությունը ստացել է տեղի Ս. Թարգմանչաց վարժարանում:

1980—1987 թթ. աշխատել է իբրև ոսկերիչ:

1987 թ. հուլիսին ընդունվել է Ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարան:

ՀԱԿՈԲ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՆԱԼՊԱՆՏՅԱՆ

Ծնվել է 1973 թ. հունվարի 29-ին Հալեպում (Սիրիա):

Նախնական կրթությունը ստացել է տեղի հայկական Կիլիկիա վարժարանում: Ութամյա ուսումնառությունից հետո, 1987 թ. հունվարին ընդունվել է Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարան:

ՎԱՐԴԱՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՏԵՐՏԵՐՅԱՆ

Ծնվել է 1962 թ. մայիսի 25-ին Իրանում (գ. Հազարջրիք):

1969 թ. ընտանիքով ներգաղթել են Մայր Հայրենիք և բնակություն հաստատել Արարատի շրջանի Լուսառատ գյուղում:

1970—1980 թթ. սովորել և ավարտել է տեղի միջնակարգ դպրոցը:

1981—1983 թթ. ծառայել է Խորհրդային բանակում:

1985 թվականից ընդմիջումներով սովորել է Ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարանում և միաժամանակ ծառայել եկեղեցում:

ԱՐՄԵՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՄԵԼԻՔՅԱՆ

Ծնվել է 1961 թ. դեկտեմբերի 20-ին Էջմիածին քաղաքում:

1969—1979 թթ. սովորել և ավարտել է Էջմիածնի հմր. 2 միջնակարգ դպրոցը:

1979—1981 թթ. սովորել և ավարտել է Երևանի հմր. 8 գեղարվեստատեխնիկական ուսումնարանը:

1981—1983 թթ. ծառայել է Խորհրդային բանակում: Զորացրվելուց հետո աշխատանքի է անցել Էջմիածնի Գյուղ. շին. կոմբինատում՝ որպես արտադրամասի վարպետ:

1990—1991 ուս. տարում ընդունվել է Ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարանի քահանայից լսարան:

ՄԻՔԱՅԵԼ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՄԻՐԱՔՅԱՆ

Ծնվել է 1959 թ. դեկտեմբերի 13-ին Երևան քաղաքում:

1967—1977 թթ. սովորել և ավարտել է Երևանի հմր. 71 միջնակարգ դպրոցը:

1978—1980 թթ. ծառայել է Խորհրդային բանակում:

1980—1986 թթ. սովորել և ավարտել է ԵրՊԻ-ի Լեռնա-մետալուրգիական ֆակուլտետը:

1986—1989 թթ. աշխատել է Արարատ քաղաքի ոսկու կորզման ֆարիկայում որպես ինժեներ:

1989—1990 թթ. աշխատել է Երևանում:

1990—1991 ուս. տարում ընդունվել է Ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարանի քահանայից լսարան:

ԽՈՐԵՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՄԱՐՈՒՔՅԱՆ

Ծնվել է 1965 թ. մարտի 8-ին Էջմիածին քաղաքում:

1972—1982 թթ. սովորել և ավարտել է Էջմիածնի № 1 միջնակարգ դպրոցը:

1982—1987 թթ. սովորել և ավարտել է Երևանի գյուղատնտեսական ինստիտուտի հիդրոմելիորացիայի ֆակուլտետը:

1987—1990 թթ. աշխատել է Էջմիածնի շարժական մեքենայական շարասյունում որպես ինժեներ:

1990—1991 ուս. տարում ընդունվել է Ս. Էջմիածնի հոգևոր անարանի քահանայից լսարան:

«Էջմիածին» ամսագրի խմբագրությունը շնորհավորում է նորընծա սարկավագներին՝ մաղթելով նրանց անմնացորդ նվիրում ու զոհողության ոգի մեր Մայր Եկեղեցու ծառայության սրբազան ուխտին:

